

Pri MGL izšel zbornik teoretskih besedil Drama, tekst, pisava

Pri Knjižnici Mestnega gledališča ljubljanskega (MGL) je izšel zbornik teoretskih razprav *Drama, tekst, pisava*. Pri naša razmišljanja dvanajstih tujih in domačih gledaliških teoretikov, ki naj bi pripomogla, kot sta zapisala sourednika **Petra Pogorevc** in **Tomaž Toporišič**, k razumevanju "levitev pisav" na slovenskih odrih vsaj od konca 60-ih let.

Vodilo pri pripravi zbornika, zanj je pobudo dal dramaturg v Slovenskem mladinskem gledališču Toporišič, je bilo premišljanje raznolikih sodobnih rab teksta. Študije slovenskih avtorjev - poleg Toporišiča so to **Blaž Lukan**, **Barbara Orel**, **Maja Šorli** in **Bojana Kunst** - so nastale posebej za to knjigo, je na predstavitvi 148. zvezka Knjižnice MGL poudarila njena siceršnja urednica, dramaturginja **Petra Pogorevc**.

Blaž Lukan, dramaturg, gledališki kritik in teoretik ter predstojnik oddelka za dramaturgijo na gledališki akademiji (AGRFT), je menil, da pričujoči zbornik zapolnjuje praznino v sodobni gledališki teoriji in kot tak lahko postane referenčna literatura. Zavzema se za opuščanje "bojevitega" razmerja med dramsko pisavo in pisavo uprizoritve, kakor je bilo značilno za 60-ta, 70-ta leta.

Sodobno avtorsko dramsko in tudi postdramsko gledališče se o tem razmerju ne sprašuje, piše Lukan. Razmislek o odnosu med tekstom in pisavo analizira na uprizoritvah Slovensko narodno gledališče v režiji Janeza Janše iz leta

2007 (*Maska*) in *Ukrep* v režiji Sebastijana Horvata iz lanske produkcije (EnKnapGroup in EKG).

Kritičarka in teoretičarka, docentka na AGRFT ter selektorica Borštnikovega srečanja **Barbara Orel** se v razdelku, namenjenemu pristopom k tekstu, posveča preoblikovanju dramske pisave v dobi novih tehnologij. Njena uvodna teza je: Gledališče našega časa goji posebno naklonjenost do besede. Kar pa ni obujanje preživetih zgledov dramskega gledališča, temveč je znanilec nove, revitalizirane besede in posameznikovega odnosa do jezika v času novih medijev. Paradoks je, da je beseda danes ranljivejša, vprašljiva je moč jezika, da predstavlja in nosi pomen.

Maja Šorli, dramaturginja in mlada raziskovalka na AGRFT, v razdelku *Razširitev drame* vzporeja predstavi *Pupilija*, papa *Pupilo* pa *pupilčki* s konca 60-ih let in *Devet lahkkih komadov* iz *PreGlejevega Laboratorija* iz leta 2007. Obe sta posegli po "ready made" besedilih, med njima je preteklo približno 40 let. Šorlijeva odkriva podobnosti in razlike.

Teoretičarka **Bojana Kunst**, na današnji predstavitvi odsotna, v poglavju *Pokrajine* pisave razmišlja o plesu in jeziku. V prevodih so zastopani tuji teoretiki, doslej večinoma dostopni le v izvorniku. To so Jean-Pierre Sarrazac, Malgorzata Sugiera, Gerda Poschmann, Patrice Pavis, Elinor Fuchs, Hans - Thies Lehmann in Heiner Goebbels. **(sta)**